

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden hakeminen 2026

Kunnanhallitus 14.09.2026
530/02.05.01.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus 1) päättää, että Laukaan kunta hakee vuodelle 2026 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 1 115 900 euroa liitteessä kuvatuin perusteluin ja 2) valtuuttaa konsernipalvelujohtajan viimeistelemään, allekirjoittamaan ja toimittamaan hakemuksen määräaikaan 29.9.2026 mennessä.

Päätös

Selostus

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Lisätuen tarpeen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä hakemuksessa.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain 27 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu. Mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyn talouden tasapainotussuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävällässä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous- että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.
2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin taloudellisiin tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen takia. Tällaisia tarpeita ovat muun muassa varautuminen lainanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.
3. Kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytysten turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu mainittu lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on valtion talousarviossa vuonna 2026 käytettävissä enintään 10 000 000 euroa. Kuntien peruspalvelujen

valtionosuudesta annetun lain 45 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtionvarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä.

Hakemukset tulee toimittaa 29.9.2026 klo 16.15 mennessä sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.vm@gov.fi tai osoitteeseen Valtionvarainministeriö, PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO

Mikäli hakuajan päättymisen jälkeen ilmenee oleellisia muutoksia kunnan talouteen tai muihin hakemuksessa esitettyihin tietoihin, hakemusta voidaan tarvittaessa täydentää niiltä osin 23.10.2026 saakka. Täydennykset tulee toimittaa samaan osoitteeseen kuin varsinainen hakemus.

Kirjeen liitteenä olevassa hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden poikkeuksellisiin ja tilapäisiin vaikeuksiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei saada yleisistä tilastoista tai Valtiokonttorille raportoiduista taloustiedoista. Mikäli kunta on hakenut korotusta myös edellisenä vuonna, perusteluissa tulee ilmetä syyt korotuksen hakemiselle peräkkäisinä vuosina.

Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2026 tilannetta. Perusteluissa tulee esittää myös ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousvaikeuksien korjaamiseksi.

Liitteessä on hakemus kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemiseen vuonna 2026. Laukaan kunta hakee 1.115.900 euroa harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta liitteessä mainituilla perusteilla. Laukaan kunnalla on selkeästi kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaiset perusteet harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemiselle

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Valmistelija	konsernipalvelujohtaja Maarit Kaija, puh. 040 351 8605
Jakelu / toimenpiteet	Valtioneuvosto/ kirjaamo.vm@gov.fi